



Kuntayhtymän hallitus

56 §

27.5.2019

82 §

427/02.02.00.00/2019

Taloussuunnitelman 2020 - 2022 valmistelu

Päätöshistoria

Kuntayhtymän hallitus 27.5.2019 56 §

Valmistelija:

talousjohtaja Kari Janhonen, puh. 044 717 2078

sähköpostiosoite: kari.janhonen@kuh.fi

Valmistelun lähtökohtia

Sairaanhoitopiirin johtavat viranhaltijat ovat aloittaneet huhtikuussa jäsenkuntien kuntakierroksen, jossa on keskusteltu sairaanhoitopiirin toiminnan ja talouden kehittämisenäkemyksistä. Kierroksen aikana on käyty läpi mm. tilinpäätöstä 2018, talousarvion 2019 toteumaa ja vuoden 2020 taloussuunnitelman perusteita. Toukokuun 17. päivä pidetyssä kuntakokouksessa kuntien edustajilla oli myös mahdollisuus ottaa kantaa edellä mainittuihin seikkoihin.

Talousarvioraami 2020

Talousarvion alustavassa valmistelussa on käytetty seuraavia lähtökohtia:

1. Kuntalaskutus ja toimintakulut

Kuntalaskutuksen kasvuksi talousarviosta 2019 talousarvioon 2020 suunnitellaan 4,3 % nousua. Kuntalaskutuksessa näkyy mm. satunnaisten tuottojen 5,9 m€ poistuminen budjetista.

Budjetoitujen toimintamenojen kasvu tilinpäätöksestä 2018 on 0,5 % ja talousarviosta 2019 yhteensä 2,1 %.

2. Toimintataso

Talousarvio laaditaan vastaamaan likipitään vuoden 2019 toimintatasoa. Toimintatason määrittelyssä on erityisesti otettava huomioon se, mitä hoitotakuulainsäädäntö edellyttää. Tässä suhteessa jouduttaneen kohdentamaan resursseja jonkin verran uudella tavalla.

3. Kustannustason muutosten määrittely

Kustannustason muutokset vuoden 2020 talousarviossa on arvioitu seuraavasti:

- palkankorotukset 1 %
- aineet, tarvikkeet, tavarat ja lääkkeet 1,0 %
- palvelujen ostot 1,0 %

4. Investoinnit

Vuoden 2020 investointeihin on suunniteltu varattavaksi alustavasti rahoitusta seuraavasti:

- rakennusinvestoinnit 34,2 M€
- laitehankinnat 12,0 M€
- atk-sovellukset 8,6 M€
- **yhteensä 54,8 M€**

Rakennusinvestointeihin suunnitellut suurimmat hankkeet ovat Uusi Sydän ja Psykiatrian talo.

Atk-sovellusten hankinnoista valtaosa kohdistuu potilastietojärjestelmiin sekä alueellisten ja valtakunnallisten tietojärjestelmähankkeiden toteuttamiseen. Budjetti sisältää myös asiakas- ja potilastieto-järjestelmän uudistamisen käynnistämisen.

5. Peruspääoman korko

Jäsenkunnille ei makseta vuonna 2020 peruspääoman korkoa.

6. Sisäiset korot

Kuntayhtymässä on käytetty sisäisiä korkoja mm. laitepankin ja sovelluspankin hinnoittelussa. Samoin taseyksiköille on määritelty sisäinen korko. Sisäisiä korkoja on sovellettu myös silloin, kun tytäryhteisöille on annettu konsernilainaa.

Yleiseksi sisäiseksi koroksi esitetään 2,0 %. Taseyksiköiden peruspääoman koroksi esitetään 3,0 %.

7. Yhtymähallituksen hyväksymät toiminnot ja niiden vaikutukset kuntalaskutukseen

Uusia toimintoja vuodelle 2020 ei ole tällä hetkellä tiedossa.

8. Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuuksien laskentaperusteet ovat entiset: kunkin kunnan suhteellinen osuus määräytyy kolmen edellisen vuoden tilinpäätöksen (käytön) perusteella.

Maksuosuuksien nousuprosentit kunnittain vaihtelevat johtuen kolmen edellisen vuoden suhteellisesta käytön muutoksesta. Lopullinen jäsenkuntien maksu määräytyy kuitenkin pääosin sairaanhoitopalvelujen todellisesta käytöstä.

Tavoitteena vuodelle 2020 on 0 tulos.

9. Tuotteistus- ja hinnoitteluperiaatteet

Sairaanhoitopiirin hinnoittelu perustuu pääosin ns. DRG-tuotteistukseen ja hinnoitteluun. DRG-järjestelmä perustuu valtakunnalliseen Kunta-liiton koordinoimaan ja ohjastamaan suositukseen. Palvelujen hinnoittelu perustuu pääosin omakustannushintapohjaiseen laskentaan. Jossain määrin ulkokuntatuotteissa laskutus perustuu sopimushintoihin. Palveluysiköiden tulosbudjetit ja hinnoittelu määritellään sisäisessä ohjeistuksessa siten, että palveluysiköiden tuottamalla palvelusten myyntituloilla katetaan yksikön kulut. Sisäisten palveluysiköiden kulut (ml. hallinto- ja kiinteistökulut) laskutetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti palveluysiköitä. Valtaosa sisäisistä palveluista on tätä varten tuotteistettu.

Muussa toiminnassa kuin hoitopalvelujen myynnissä voidaan palveluita myydä myös markkinahintaan. Yksiköiden palveluiden tuottamisesta aiheutuneet kulut on katettava vähintään kustannuksia vastaavasti.

10. Kalliin hoidon tasausjärjestelmä

Terveystalolain mukaan on sairaanhoitopiirillä oltava kalliin hoidon tasausjärjestelmä. Laissa ei tasausrajaa määritellä. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin tasausraja on ollut vuoden 2012 alusta 80.000 euroa. Tasausraja ei ole tarkoituksenmukaista tästä muuttaa. Lopullinen lasku kalliin hoidon tasauksesta tehdään tilinpäätöksen yhteydessä, kun lasketaan yhteen kaikki tasausrajan ylittävät kulut. Tasausrajan ylittävät kulut katetaan jäsenkuntien maksuosuuksilla, jotka määräytyvät asukasluvun perusteella.

11. Erityisvelvoitteista aiheutuvien menojen maksuosuudet

Perussopimuksen mukaan sairaanhoitopiirille määräytyistä erityisvelvoitteista aiheutuvat menot katetaan maksuosuuksilla, jotka peritään jäsenkuntien asukaslukujen perusteella. Tällaisia tehtäviä ovat mm. potilaskuutusmaksut, kriisivalmiuden ylläpito, aluevastuutehtävät sekä opetus- ja tutkimustoiminnasta aiheutuneet erillismenot.

12. Liikelaitos KYSTERI ja konserniin kuuluvat tytäryhteisöt

Liikelaitos KYSTERI sekä konserniin kuuluvat tytäryhteisöt (Sakupe Oy, kiinteistöosakeyhtiöt Mustinlampi ja Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö) valmistelevat talousarvionsa vuodelle 2020 siten, että ne voidaan yhdistää koko sairaanhoitopiirin konsernisuunnitelmaan. Talousarvion valmistelussa otetaan huomioon soveltuvin osin hallituksen talousarvion ja – suunnitelman laatimisperiaatteet. Kuntayhtymän hallintokeskus koordinoi konsernin taloussuunnitelman valmistelua ja antaa tarvittaessa lisäohjeita.

13. Alijäämän kattaminen

Kuntayhtymällä oli kattamatonta alijäämää 31.12.2018 yhteensä 13,7 M€. Vuonna 2020 kunnilta on tarkoitus periä perussopimuksen 24 §:n mukaisesti, peruspääoman suhteessa kannettavilla maksuilla 6,7 M€. Yhtymävaltuusto päättää asiasta hyväksyessään vuoden 2019 tilinpäätöksen.

Valmistelija:

talousjohtaja Kari Janhonen, puh. 044 717 2078

sähköpostiosoite: kari.janhonen@kuh.fi

Valmistelun lähtökohtia

Sairaanhoitopiiriin johtavat viranhaltijat ovat aloittaneet huhtikuussa jäsenkuntien kuntakierroksen, jossa on keskusteltu sairaanhoitopiirin toiminnan ja talouden kehittämisenäkemyksistä. Kierroksen aikana on käyty läpi mm. tilinpäätöstä 2018, talousarvion 2019 toteumaa ja vuoden 2020 taloussuunnitelman perusteita. Toukokuun 17. päivä pidetyssä kuntakokouksessa kuntien edustajilla oli myös mahdollisuus ottaa kantaa edellä mainittuihin seikkoihin.

Talousarvioraami 2020

Talousarvion alustavassa valmistelussa on käytetty seuraavia lähtökohtia:

2. Kuntalaskutus ja toimintakulut

Kuntalaskutuksen kasvuksi talousarviosta 2019 talousarvioon 2020 suunnitellaan 4,3 % nousua. Kuntalaskutuksessa näkyy mm. satunnaisten tuottojen 5,9 m€ poistuminen budjetista.

Budjetoitujen toimintamenojen kasvu tilinpäätöksestä 2018 on 0,5 % ja talousarviosta 2019 yhteensä 2,1 %.

2. Toimintataso

Talousarvio laaditaan vastaamaan likipitään vuoden 2019 toimintatasoa. Toimintatason määrittelyssä on erityisesti otettava huomioon se, mitä hoitotakuulainsäädäntö edellyttää. Tässä suhteessa jouduttaneen kohdentamaan resursseja jonkin verran uudella tavalla.

3. Kustannustason muutosten määrittely

Kustannustason muutokset vuoden 2020 talousarviossa on arvioitu seuraavasti:

- palkankorotukset 1 %
- aineet, tarvikkeet, tavarat ja lääkkeet 1,0 %
- palvelujen ostot 1,0 %

4. Investoinnit

Vuoden 2020 investointeihin on suunniteltu varattavaksi alustavasti rahoitusta seuraavasti:

- rakennusinvestoinnit 34,2 M€
- laitehankinnat 12,0 M€
- atk-sovellukset 8,6 M€
- **yhteensä 54,8 M€**

Rakennusinvestointeihin suunnitellut suurimmat hankkeet ovat Uusi Sydän ja Psykiatrian talo.

Atk-sovellusten hankinnoista valtaosa kohdistuu potilastietojärjestelmiin sekä alueellisten ja valtakunnallisten tietojärjestelmähankkeiden toteuttamiseen. Budjetti sisältää myös asiakas- ja potilastieto-järjestelmän uudistamisen käynnistämisen.

5. Peruspääoman korko

Jäsenkunnille ei makseta vuonna 2020 peruspääoman korkoa.

6. Sisäiset korot

Kuntayhtymässä on käytetty sisäisiä korkoja mm. laitepankin ja sovelluspankin hinnoittelussa. Samoin taseyksiköille on määritelty sisäinen korko. Sisäisiä korkoja on sovellettu myös silloin, kun tytäryhteisöille on annettu konsernilainaa.

Yleiseksi sisäiseksi koroksi esitetään 2,0 %. Taseyksiköiden peruspääoman koroksi esitetään 3,0 %.

7. Yhtymähallituksen hyväksymät toiminnot ja niiden vaikutukset kuntalaskutukseen

Uusia toimintoja vuodelle 2020 ei ole tällä hetkellä tiedossa.

8. Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuuksien laskentaperusteet ovat entiset: kunkin kunnan suhteellinen osuus määräytyy kolmen edellisen vuoden tilinpäätöksen (käytön) perusteella.

Maksuosuuksien nousuprosentit kunnittain vaihtelevat johtuen kolmen edellisen vuoden suhteellisesta käytön muutoksesta. Lopullinen jäsenkuntien maksu määräytyy kuitenkin pääosin sairaanhoitopalvelujen todellisesta käytöstä.

Tavoitteena vuodelle 2020 on 0 tulos.

9. Tuotteistus- ja hinnoitteluperiaatteet

Sairaanhoitopiirin hinnoittelu perustuu pääosin ns. DRG-tuotteistukseen ja hinnoitteluun. DRG-järjestelmä perustuu valtakunnalliseen Kunta-liiton koordinoimaan ja ohjastamaan suositukseen. Palvelujen hinnoittelu perustuu pääosin omakustannushintapohjaiseen laskentaan. Jossain määrin ulkokuntatuotteissa laskutus perustuu sopimushintoihin. Palveluyksiköiden tulosbudjetit ja hinnoittelu määritellään sisäisessä ohjeistuksessa siten, että palveluyksiköiden tuottamalla palvelusten myyntituloilla katetaan yksikön kulut. Sisäisten palveluyksiköiden kulut (ml. hallinto- ja kiinteistökulut) laskutetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti palveluyksiköitä. Valtaosa sisäisistä palveluista on tätä varten tuotteistettu.

Muussa toiminnassa kuin hoitopalvelujen myynnissä voidaan palveluita myydä myös markkinahintaan. Yksiköiden palveluiden tuottamisesta aiheutuneet kulut on katettava vähintään kustannuksia vastaavasti.

10. Kalliin hoidon tasausjärjestelmä

Terveystalolain mukaan on sairaanhoitopiirillä oltava kalliin hoidon tasausjärjestelmä. Laissa ei tasausrajaa määritellä. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin tasausraja on ollut vuoden 2012 alusta 80.000 euroa. Tasausraja ei ole tarkoituksenmukaista tästä muuttaa. Lopullinen lasku kalliin hoidon tasauksesta tehdään tilinpäätöksen yhteydessä, kun lasketaan yhteen kaikki tasausrajan ylittävät kulut. Tasausrajan ylittävät kulut katetaan jäsenkuntien maksuosuuksilla, jotka määräytyvät asukasluvun perusteella.

11. Erityisvelvoitteista aiheutuvien menojen maksuosuudet

Perussopimuksen mukaan sairaanhoitopiirille määräytyistä erityisvelvoitteista aiheutuvat menot katetaan maksuosuuksilla, jotka peritään jäsenkuntien asukaslukujen perusteella. Tällaisia tehtäviä ovat mm. potilasvakuutusmaksut, kriisivalmiuden ylläpito, aluevastuutehtävät sekä opetus- ja tutkimustoiminnasta aiheutuneet erillismenot.

12. Liikelaitos KYSTERI ja konserniin kuuluvat tytäryhteisöt

Liikelaitos KYSTERI sekä konserniin kuuluvat tytäryhteisöt (Sakupe Oy, kiinteistöosakeyhtiöt Mustinlampi ja Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö) valmistelevat talousarvionsa vuodelle 2020 siten, että ne voidaan yhdistää koko sairaanhoitopiirin konsernisuunnitelmaan. Talousarvion valmistelussa otetaan huomioon soveltuvin osin hallituksen talousarvion ja – suunnitelman laatimisperiaatteet. Kuntayhtymän hallintokeskus koordinoi konsernin taloussuunnitelman valmistelua ja antaa tarvittaessa lisäohjeita.

13. Alijäämän kattaminen

Kuntayhtymällä oli kattamatonta alijäämää 31.12.2018 yhteensä 13,7 M€. Vuonna 2020 kunnilta on tarkoitus periä perussopimuksen 24 §:n mukaisesti, peruspääoman suhteessa kannettavilla maksuilla 6,7 M€. Yhtymävaltuusto päättää asiasta hyväksyessään vuoden 2019 tilinpäätöksen.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja

Vuoden 2020 taloussuunnitelman laadinnassa noudatetaan seuraavia periaatteita:

- investoinnit yhteensä 54,8 M€
- jäsenkuntalaskutus 334,8M€
- tulos 0 €



Päätös

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Kuntayhtymän hallitus 19.8.2019 82 §

Valmistelija:

johtajaylilääkäri Antti Hedman, puh. 044 717 2110

sähköpostiosoite: antti.hedman@kuh.fi

Pohjois-Savo on KYS-erityisvastuualueen maakunnista ainoa, jossa ei ole maakunnallisesti koordinoitua hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistyötä (HYTE). Tarve terveyden edistämiseen on kuitenkin ilmeinen, sillä Pohjois-Savo on THL:n ikävakioidulla sairastavuusindeksillä mitattuna koko Suomen sairain maakunta (131, koko maan keskiarvo 100). Tämä koskee myös erityisesti mielenterveyden sairastavuutta niin lapsissa nuorisossa kuin vanhemmassakin väestössä. Kokemus on osoittanut, että vaikka kunnilla on päävastuu väestön HYTE-työn järjestämisestä, maakunnallista koordinaatiota tarvitaan erityisesti hyvinvointitiedon analysoinnin, näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönoton ja eri tahojen yhteistyön rakentamisessa.

Terveystuolain (36§) mukaan yksi sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikön (PTH-yksikkö) tehtävistä on tukea kuntia ”järjestämällä koulutusta, kokoamalla hyvinvointi- ja terveysseurantatietoja sekä levittämällä kuntien käyttöön sairauksien ja ongelmien ehkäisyn näyttöön perustuvia toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä.” Lisäksi PTH-yksikön tulee valmistella terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen alueelliset strategiat ja suunnitelmat yhteistyössä kuntien kanssa (alueellinen hyvinvointikertomus). PTH-yksikön nykyisillä resursseilla (ylilääkäri ja sihteeri) tämä ei ole ollut mahdollista.

Tarve maakunnallisten HYTE-, mielenterveys- ja hoitoketjukoordinaattorin toimille on ilmeinen ja asiaa on pohjustettu laajalti sekä sairaanhoitopiirin että jäsenkuntien kanssa.

Koordinaattoreiden toiminta tukee merkittävästi YHESSÄ-hanketta ja hallituksen vaatimaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatiota ja tähtää nimenomaan esim. hoitoketjujen kehittämiseen ja jalkauttamiseen siten, että erikoissairaanhoidon kuluja saadaan laskettua. Perusterveydenhuollon yksikön rooli tässä YHESSÄ-hankeessa on keskeinen. YHESSÄ-hanke tarvitsee myös hanketoimiston, jossa roolissa perusterveydenhuollon yksikkö voisi toimia.

Tarvittavat koordinaattoreiden vakanssipohjat voidaan siirtää muualta vapautuneista vakansseista. Tyhjiin vakansseihin ei kuitenkaan ole enää budjetoitu palkkakustannuksia.

Esitys

Johtajaylilääkäri:



Hallitus päättää, että jäsenmaksulla katettavien erityisvelvoitteiden raamia ja kuntayhtymän kokonaisraamia nostetaan HYTE-, mielenterveys- ja hoitoketjukoordinaattoreiden palkkakustannuksia vastaavalla summalla, joka on 215 744 € (Liite).

Päätös

Hallitus hyväksyy johtajaylilääkärin esityksen.

Liitteet

- 1 Uuden toiminnan kustannukset, PTH-yksikkö.docx



Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Kuntayhtymän hallitus

Pöytäkirja

19.08.2019

7

82 §

9 (9)